

En ny bredde i DOF

Den nuværende bredde i DOF

Bredde forstås oftest som bredde contra elite. Men man kan også tænke på den aldersmæssige bredde. Hvordan er de forskellige aldersgrupper repræsenteret og hvordan er udviklingen på dette område.

I figur 1 er vist hvordan de enkelte årgange er repræsenteret ved et typisk dansk O-stævne med en vis konkurrencemæssig betydning, her Sjællandsmesterskabet i maj 2008 med ca. 500 deltagere. Det overordnede billede var det samme ved DM 2007 med ca. 900 deltagere fra hele landet.

Det man ser nu er en klar kløft for de 20-40 årige.

For 5 år siden¹ omfattede denne kløft kun de 20-35 årige. Efter al sandsynlighed (hvis vi ikke gør noget) vil den om 5 år omfatte de 20-45 årige.

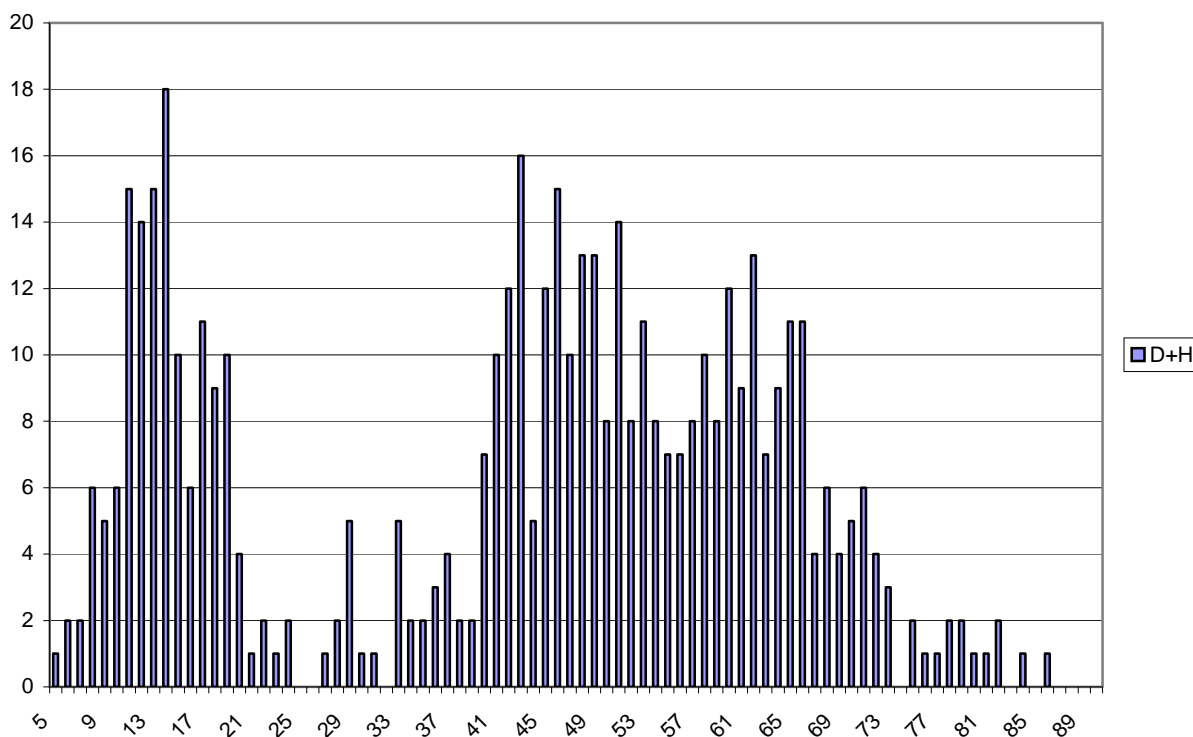
Ungdomsgruppen har været nogenlunde stabil gennem årene. Der sker et traditionelt frafald i første omgang blandt de 16-17 årige (når de starter i gymnasiet eller lign. og møder nye kammerater og nye fristelser) og i næste omgang blandt de 21 årige (når de starter på en videregående uddannelse, flytter hjemmefra og skal op og konkurrere med seniorerne).

Den nyeste, endnu meget svage tendens er, at tilgangen af de yngste børn er dalende² selv om gruppen af børn op til 12 år generelt er stigende. Det er endnu for usikkert at sige om det er en tilfældighed. Men logikken er klar nok: Hvis den gruppe som deres forældre tilhører (de 35-40 årige) falder væk, så kommer deres børn heller ikke. Og børn af ikke-O-forældre falder typisk hurtigere fra igen end børn af O-forældre³.

Så hovedtendensen er, at den store gruppe (40-80 år), og måske også den mindre gruppe (8-20 år), reduceres år for år gennem svigtende tilgang fra de yngste og et "naturligt" frafald blandt de ældste.

Og dermed sker der en tiltagende underminering af DOF's hidtidige kendetegn som familieidræt, der måske i højere grad minder om forholdene hos DGI end hos DIF, jf. bageste side.

Figur 1. Deltagere fordelt på alder ved SM Lang i 2008

¹ Det ved vi fra analyser over udviklingen ved Spring Cup hvor det samme "kundegrundlag" følges år for år.

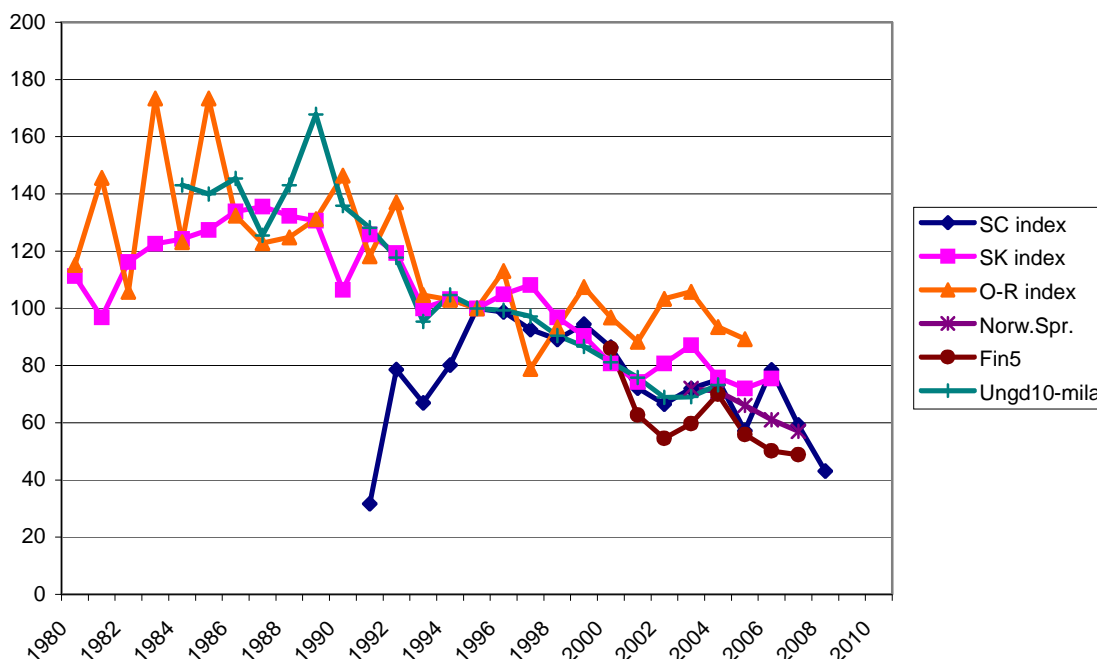
² Baseret på udviklingen ved Børnekarrusellen og ved Minikurserne i Østkredsen

³ Se på <http://www.orientering.dk/forum/messages/45/45.shtml?1185065613> under 24.8.2006 23:32

Er det en ny tendens og er det kun i Danmark?

Tendensen har været undervejs siden slutningen af 1980'erne også i de øvrige nordiske lande. Det kan ses af figur 2 med udviklingen for en række store O-stævner med international deltagelse.

Figur 2: Udvikling for deltagelsen ved internationale O-stævner (Spring Cup, Smålandskavlen, O-Ringen, Norwegian Spring, Fin5, Ungdommens 10-mila) (1995 = 100)

Nærmere analyser viser, at det især er frafaldet blandt de 20-40 årige der er årsag til den samlede tilbagegang ved de mere eliteprægede stævner.

Det ses f.eks. af figur 3 for Påskeløbene (der ellers har nogenlunde konstant deltagelse) og på linket http://www.smalandskavlen.nu/dokument/upload/smf_smkavl.pdf (under Klassevis) for Smålandskavlen.

Det er altså ikke noget specielt dansk, og heller ikke noget der i særlig grad skyldes en manglende indsats hos de enkelte stævners arrangører eller hos DOF.

Konsekvenserne for DOF af frafaldet blandt de 20-40 årige

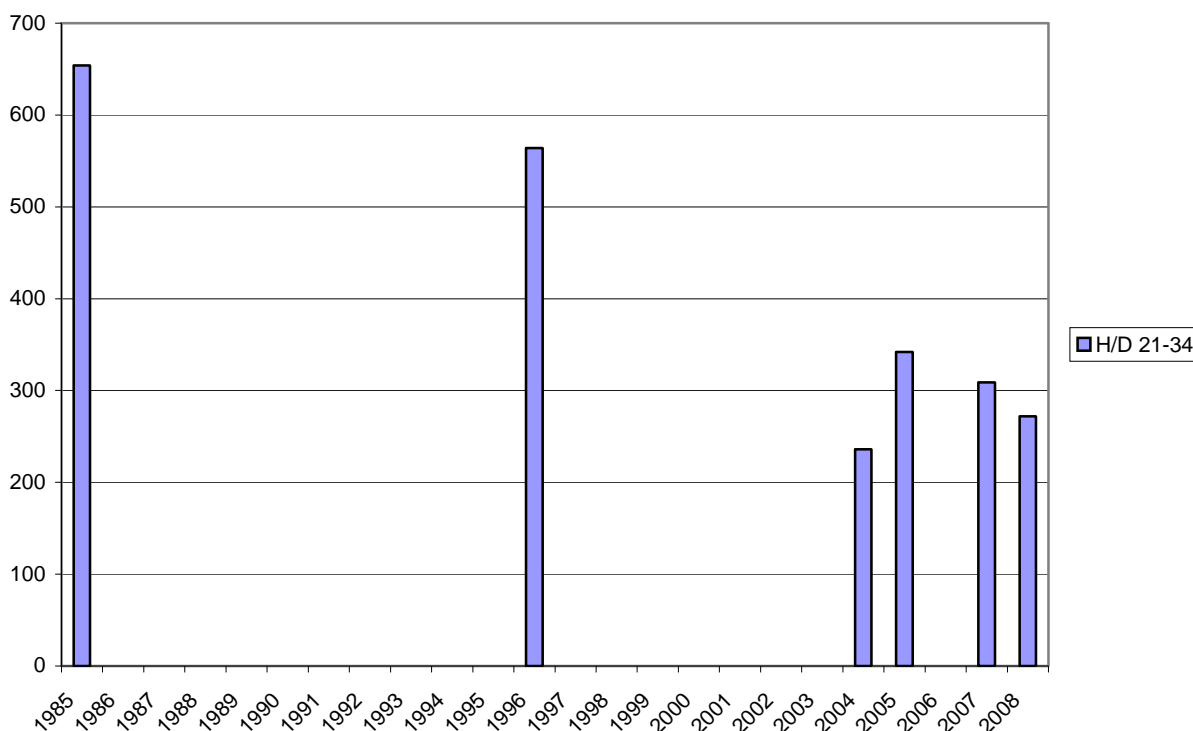
Tendensen til manglende børne/unge-deltagelse som en konsekvens af frafaldet blandt de 20-40 årige er tidligere nævnt.

En anden konsekvens er mangelen på ungdomsledere for de 13-20 årige, som man senest har oplevet det i Østkredsen. Så må børnenes forældre træde til i stedet, men det er ikke lige så interessant i den aldersgruppe.

Tendensen bliver også let selvforstærkende. Når der ikke er ret mange i ens egen aldersgruppe, bliver det mindre interessant at være med. Det gælder især blandt de 17-30 årige, hvor det især er interessant om der er nogen fra det modsatte køn, fordi det er i den alder man er på jagt efter en kæreste. Hvis markedet bliver for småt, søger man andre steder hen.

Jeg har tidligere på <http://www.orientering.dk/forum/messages/45/45.shtml?1185065613> bl.a. beskrevet betydningen for de unge af at være en del af en O-familie. Det kan derfor også forventes at få negative konsekvenser for den samlede medlemsudvikling, hvis DOF's hidtidige kendetegn som familieidræt fortsat undermineres.

Figur 3. H/D 21-34 ved Påskeløb i Danmark

Når stormens vinde raser, søger nogen læ, mens andre bygger vindmøller (kinesisk ordsprog)

Er der nogen løsninger på det konstaterede aldersfordelingsproblem?

Ja, hvis vi forstår at udnytte mulighederne rigtigt.

Figur 4 viser det samme som figur 1. Her er fordelingen blot samlet i 5-års grupper (så det mather vores klasseinddeling for de ældre O-løbere).

Hvis man til sammenligning ser på aldersfordelingen ved MTBO (ved DM lang 2007 i Rold Skov) får man den i figur 5 viste aldersfordeling. Deltagelsen ved de to typer orientering er sammen vist i figur 6.

Som det kan ses udfylder MTBO netop den voksende kløft for de 20-40 årige hos fod-O på bedste vis. Og det gælder for såvel herrer som damer⁴.

Der er delvis dobbeltdækning i de ældste klasser (40-65 år).

Til gengæld mangler der deltagere i børne-ungdomsgruppen for MTBO.

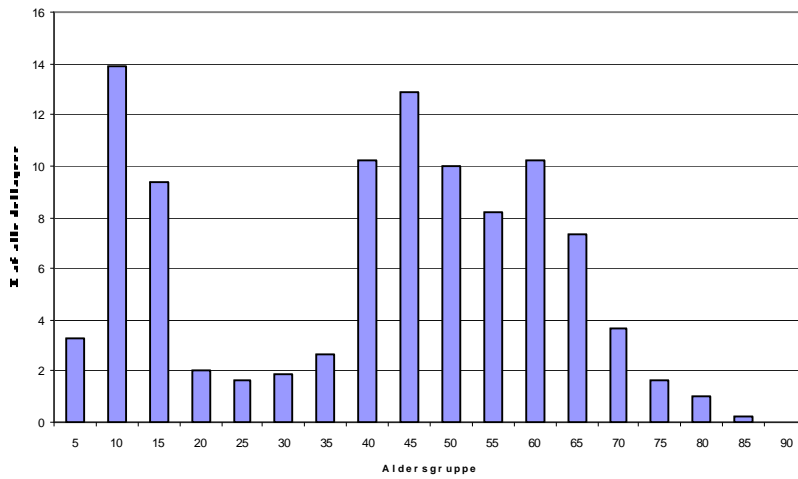
Det er vi ved at gøre noget ved i Østkredsen med særlige Mini MTBO kurser for de 11-16 årige (se oversigten bagest).

Til det første kursus i februar var der 5 deltagere. Til det næste i april var der 10 deltagere.

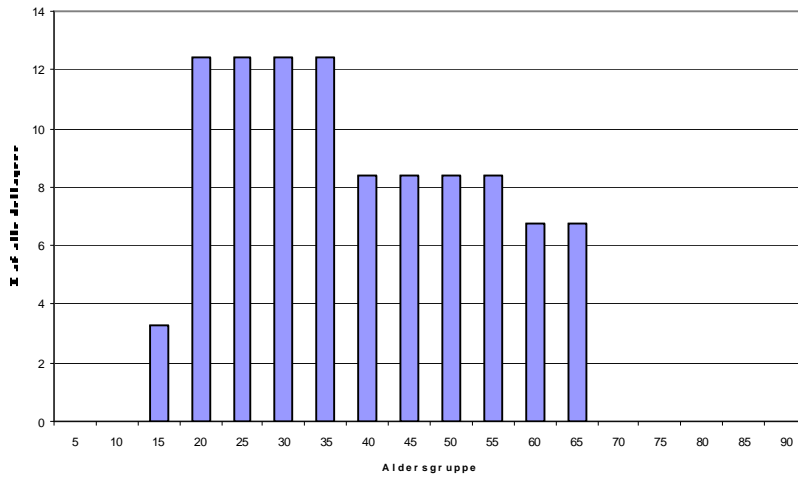
⁴ Kønsfordelingen for de 20-40 årige ved de undersøgte stævner var således:

Fod-O:	Mænd: 73 %, Kvinder: 28 %
MTB-O:	Mænd: 65 %, Kvinder: 35 %

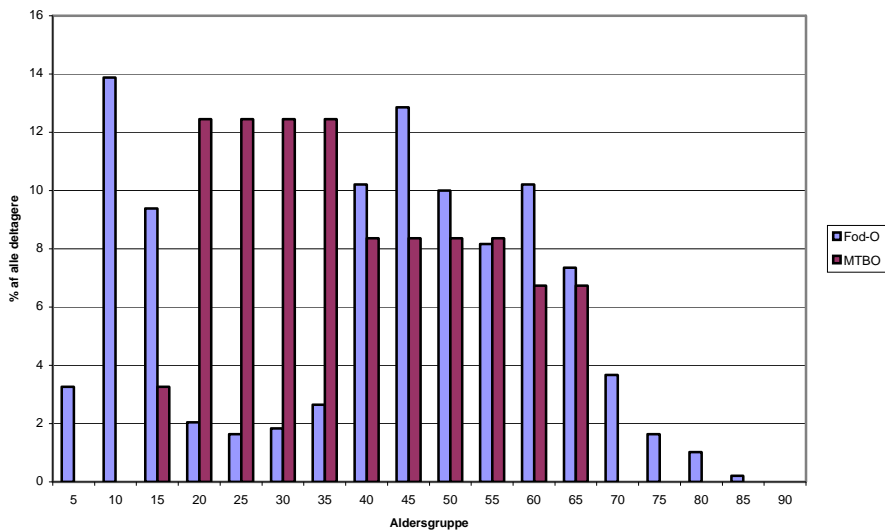
Figur 4: Aldersfordeling, Fod-O

Figur 5: Aldersfordeling, MTB-O

Figur 6: Aldersfordeling for Fod-O og MTB-O

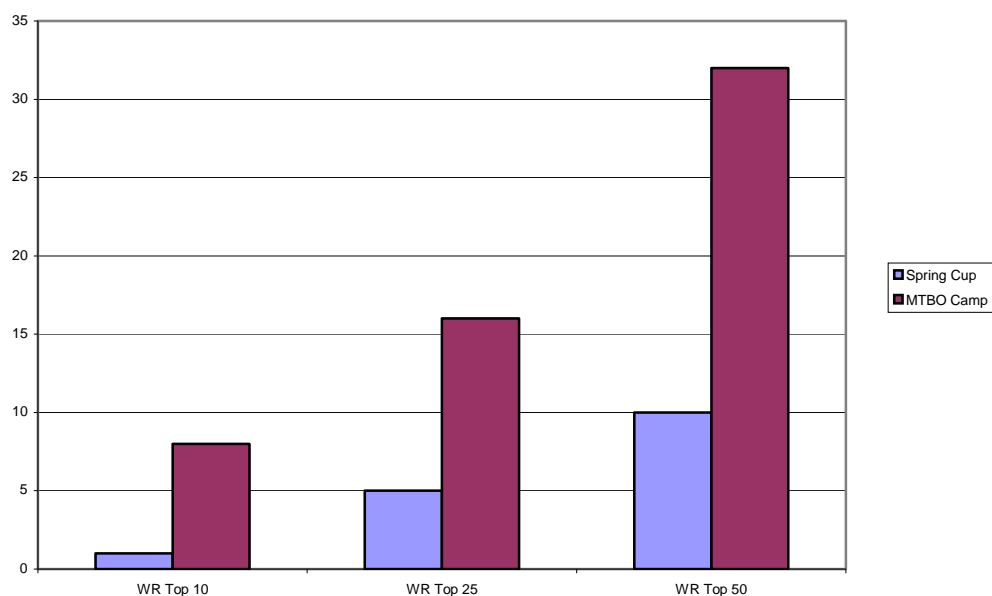

Er Danmark interessant i international MTBO sammenhæng?

For tredje gang har man i Danmark i 2008 arrangeret en international 5-dages MTBO-camp i foråret. De sidste år har der været 120 deltagere fra 9 forskellige lande.

Og det er ikke tilfældige deltagere. Det ses hvis man som i figur 7 sammenligner elite-repræsentationen ved Fod-O og MTB-O opgjort som deltagere fra hhv. Top 10, Top 25 og Top 50 på den internationale World Ranking liste ved internationale stævner i Danmark (her Spring Cup 2008 med ca. 1400 deltagere fra 19 lande og MTBO-camp 2008 med 120 deltagere fra 9 lande).

Figur 7: Top elite deltagelse i Danmark i 2008 ved Fod-O og MTB-O

Danskerne var selv i slutningen af 2007 placeret således på verdensranglistens Top 50:

Herrer

11 Torbjørn Gasbjerg
20 Lasse Brun Pedersen
29 Søren Strunge
32 Allan Jensen
47 Erik Skovgaard Knudsen

Damer

20 Henriette K. Jørgensen
34 Pernille Brunstedt
37 Sandra Maria Treschnow
42 Line Pedersen

Inden for fod-Orientering havde Danmark på samme tidspunkt 0 løbere hos herrerne og 2 løbere hos damerne (15 Signe Søes og 17 Anne Konring Olesen) i Top 50.

Gennem de seneste 5 år har Danmark vundet følgende internationale mesterskabsmedaljer:

Fod-Orientering

Herrer

Sølv, Mellem VM 2005
Sølv, Stafet VM 2004

Bronze, Sprint VM 2006

Damer

MTBO

Herrer

Guld, Sprint EM 2007
Guld, Sprint VM 2007

Sølv, Lang VM 2007

Bronze, stafet VM 2007

Damer

Europamesterskab for seniorer og verdensmesterskab for juniorer i Danmark (Nordsjælland) i juni 2009

På grund af de fine resultater i 2007 for MTBO er Danmark blevet tildelt EOC og JWOC MTB-O i 2009.

Hvor mange er aktive i MTBO i Danmark?

Det er vanskeligt at få overblik over hvor mange der deltager i træningsløb og klubløb rundt om i landet, især fordi der er en klar skævvridning da man fra området vest for Storebælt ikke lægger resultater fra disse løb ind på DOF's hjemmesides MTBO afsnit.

Ud fra deltagelsen ved DM 2007, deltagelsen i MTBO-camp 2008 og de klub/træningsløbsresultater der er tilgængelige på DOF's hjemmeside kan det opgøres at:

- der er 35 klubber under DOF der har MTBO aktive medlemmer.
 - 19 klubber øst for Storebælt og 16 klubber vest for Storebælt
- hertil kommer medlemmer fra 19 ikke-DOF-klubber og ca. 30 deltagere der ikke er med i nogen klub.

- I alt har deltaget ca. 300 forskellige personer i MTBO i Danmark
 - Heraf 75 % mænd og 25 % kvinder
 - 230 fra klubber under DOF og 70 fra ikke-DOF-klubber eller uden klub
 - 176 øst for Storebælt, 54 vest for Storebælt fra klubber under DOF

Klubberne med flest aktive MTBO medlemmer er:

- Tisvilde Hegn OK 39 medlemmer
- FIF Hillerød 31 medlemmer
- OK Øst Birkerød 26 medlemmer
- Ballerup OK 17 medlemmer
- HSOK 17 medlemmer
- OK Pan Århus 11 medlemmer
- Farum OK 8 medlemmer
- Silkeborg OK 8 medlemmer

▪ Strøtanker om en øget indsats for unge der vil køre MTBO

Ved dialogmødet i maj 2008 i Roskilde fik jeg følgende tanker om en øget indsats for børn og unge i Østkredsen der vil køre MTBO. Og dem er der allerede en del af, jf. den vedhæftede case.

- Udbygning af træningstilbud for unge på 12-16 år i form af MTBO stjerneløb
 - Foråret 2008: hver måned
 - Efteråret 2008 hver anden uge
 - Foråret 2009 hver uge

 - kursus-instruktion (lære noget nyt) en gang om måneden
 - besøg af elite-rytter hver tredje måned til inspiration
 - udbygning med stadigt sværere baner
 - opdeling i grupper på max.10 med egen voksen tovholder
- Træningstidspunkt
 - Skovvæsenet ønsker af hensyn til de øvrige gæster i skoven, at MTB og MTBO løb afvikles inden kl. 11
 - Træningen må derfor foregå på lørdage kl. 9-11
 - Mødetid for at få monteret kortholder: kl. 8.30
 - Der kan godt afvikles fod-orienteringsløb samtidig i skoven. Det meddeles skovvæsenet ved ansøgninger for at man ikke blokerer for hinanden
- Administration
 - Mindst muligt tidsrøvende administration, derfor
 - betaling som ved minikurser: 25 kr. pr. deltager for hele året første gang man deltager til opbygning af / erstatning af bortkommet materiel
 - åben for alle – også for ikke-DOF medlemmer (som ved Børnekarruselen)
 - gratis lån af kortfiler fra klubberne til dette formål
 - inddrage forældrene til børnene ved afviklingen til
 - montering og demontering af kortholdere
 - kage og saftvand
 - at opbygge aktiviteter i klubberne
 - udsætning og inddragelse af poster
- Opbygning af konkurrencer
 - Arrangere børne/juniorbaner ved alle MTBO stævner
 - Konkurrence mellem klubberne en gang om måneden med anvendelse af Sport Ident
 - MTBO KUM mellem to kredse: Øst og Vest
 - første gang i forbindelse med MTBO-campen i Tisvilde i foråret 2009 (hvor de så også kan se hvordan verdenseliten kører) med overnatning i THOK's klubhus og evt. Tisvilde skole.
 - Deltagelse i de åbne klasser M/W 12 og 14 ved EOC/JWOC/MTB-O 2009 i juni 2009.

Case.

Ivrig efter mere MTBO

e-mail kommunikation efter Mini MTBO kursus i Boserup ved Roskilde den 26. april 2008.

Hej Tage (:
Med hensyn til det Mountainbike-orientering du nævnte, da vi var i Boserup; Hvilken dato er det ? Og hvorhenne ? For det står ikke på o-service.
Hilsen Ida.

Hej Ida

Det er dejligt at se at du godt vil ud og køre mere MTBO.

Det løb jeg tænkte på var et der er den 13.5. i Jægersborg Hegn.

Det er rigtigt, at det ikke er med på O-service. Men du kan finde mere om det ved at gå ind på DOF's hjemmeside under MTBO (til højre, nederst). Der er det omtalt under Kommende aktiviteter.

Du kan melde dig til hos Claus Carlsen som også er sat cc. på denne mail.

Jeg vil komme med kortholderne, så du kan låne en.

Håber vi ses.

Det næste minikursus er den 24. maj ved Ballerups Klubhus.

mvh

Tage

Hej Tage.

Tak for hjælpen (:

Min far og jeg vil meget gerne låne en kort-holder.

Men vi ses på Tirsdag - Hilsen Ida.

En dejlig dag

eller hvad der er lykken, når man holder minikursus.

Det er dejligt at opleve

- at børn der ikke kender hinanden i forvejen i løbet af få timer finder sammen og kan snakke og lege med hinanden
- at børnene udvikler sig fra gang til gang og gerne vil prøve mere og mere
- hvordan de nye venner, J og M, bliver så ivrige, at de gennemfører alle 8 sløjfer (10,5 km)
- hvordan de nye veninder, L og V, efter at have været længe ude fordi der var en post de ikke lige kunne finde, alligevel kommer glade hjem, og som det første beder deres fædre om at notere den andens mobiltelefonnummer, så de kan opretholde forbindelsen til næste gang

Mini-MTB-O kurser i 2008 for 11 – 12 årige.

Som noget nyt er der nu kurser i MTB-O for de 11-12 årige i Østkredsen på de lørdage du kan se i oversigten neden for (og skulle nogle enkelte 13-16 årige også have lyst, er det OK).

Alle dage er der mødetid kl. 9.00, eller gerne kl. 8.30 hvis du skal låne en kortholder og montere den inden start. Følg snitsling fra mødestedet til start (op til 1 km). Vi slutter senest kl. 11.

Kursusafgiften er på 25 kr. pr. deltager den første gang man deltager på kurserne i 2008.

Du skal ikke at have en mountainbike-cykel for at kunne være med. Du kan godt køre på din almindelige cykel.

Ingen får lov at starte uden cykelhjelm!

På kurserne kan du låne en kortholder til at sætte på dit cykelstyr.

Tilmelding gennem O-Service og betaling via klubben.

Du kan få nærmere oplysninger hos Tage V. Andersen, der står for kurserne, på tlf. 48 17 54 10 eller på email: tage.v.andersen@mail.dk

På kursusdagene kan du også ringe på mobiltelefon 20 14 95 10

Tidspunkt Lørdag	Mødested	KRAK kort nr.	Løbsområde	Tilmeldingsfrist
23. februar (aflyses ved frostvejr)	Skovvangskolen Poppelvej, Allerød	85 K2	Tokkekøb Hegn Vest	20. februar
26. april	P-plads Boserupvej, Roskilde	151 F3	Boserup Skov	23. april
24. maj	Ballerups klubhus "Egedal" Egebjerg Huse 27, Ballerup	125 K2	Egebjerg og Jonstrup Vang	21. maj
28. juni	Hørsholm Kongevej ved kilometer 17,6 Holte (Indianerteltet)	97 A6	Rude Skov	25. juni
23. august	P-plads ved tennisbaner på Vangebovej, Holte - Søllerød	107 D3	Geel Skov	20. august
27. september	Naturskolen, Biskop Svanes vej/Grevemosevej Rude Skov, Birkerød	96 J2	Rude Skov	24. september
25. oktober	P-plads ved Skovporten Tisvildeleje	22 B6	Tisvilde Hegn	22. oktober

Case

Dansk Klatreforbund

Dansk Bjergklub, som jeg har været medlem af i mange år, startede i 1951 som en landsdækkende klub med to afdelinger i København og Århus. Klubben havde i mange år ca. 500 medlemmer, der var fælles om at bestige bjerge eller klatre, lave sommertræf i Alperne og ekspeditioner til bjergområder og derefter fortælle hinanden og andre om turene. Med tiden blev medlemsskaren ældre og ældre.

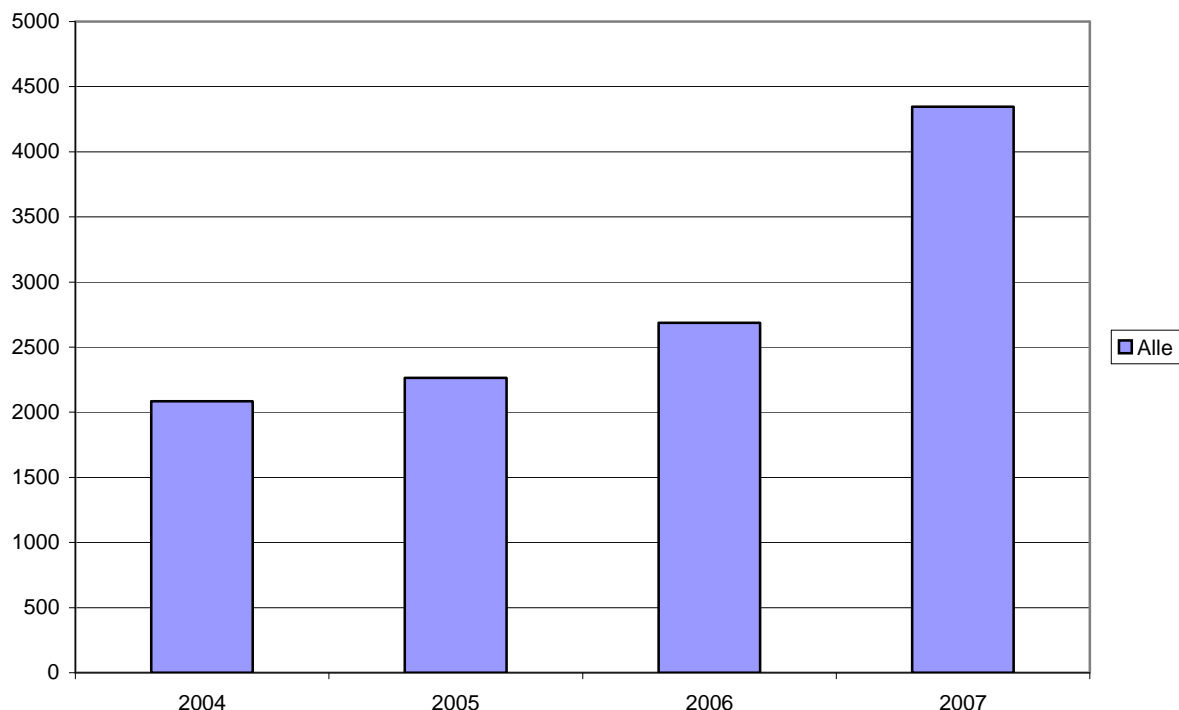
Men Bjergklubben havde også en alpin gruppe, der gik mere op i at klatre på stejle, utilgængelige bjergvægge, f.eks. på Kullen i Sverige. I 1990'erne blev det almindeligt at bygge kunstige vægge med kunstige greb så man kunne øve sig i at klatre. Bjergklubben fik mulighed for at bygge klatrevægge op i en gammel hal på Amager, og man stiftede en særlig klatreklub under Dansk Bjergklub. Her kunne man klatre hver dag uafhængigt af vejret og uden at skulle rejse langt for at gøre det. Det var ganske vist ikke rigtige bjerge med klipper og sten og lavinefare og alt det andet man tidligere regnede med til rigtig bjergbestigning. Men de lettere muligheder førte til en øget tilgang af medlemmer med lange ventelister.

Man indførte også egentlig konkurrenceklatring med mesterskaber og hvad dertil hører.

I 2004 var man blevet så mange og havde fået det så godt organiseret, at man søgte om og blev optaget i Dansk Idrætsforbund som specialforbund, nu med Dansk Bjergklub som en klub i Klatreforbundet.

Siden er medlemmerne strømmet til, og Dansk Klatreforbund er nu det hurtigst voksende specialforbund under Dansk Idrætsforbund med 4300 medlemmer i 2007 (DOF har ca. 7000 medlemmer) pt. fordelt på 42 klubber over hele landet.

Dansk Klatreforbund

Frem- eller tilbagegang for idrætten i Danmark målt i medlemstal

DOF (2006 = 100)

	-12 år	13-18 år	19-24	Alle
2006	100	100	100	100
2007	109	100	95	100

DIF (2006 = 100)

	-12 år	13-18 år	19-24	Alle
2006	100	100	100	100
2007	102	96	91	100

DGI (2006 = 100)

	-12 år	13-18 år	19-24	Alle
2006	100	100	100	100
2007	102	101	101	102

"Hvis man vil tiltrække de unge, handler det overordnet om at have fokus på dem også, når vi behandler budgetter". Søren Brixen, DGI's direktør jf. Politiken den 11. maj 2008.

